

Zkročení zlé ženy – William Shakespeare

William Shakespeare

- **1564- 1616 (Přelom 16.- 17. století)**
- renesanční spisovatel
- = návrat k Antice
- Nevýznamnější spisovatel, básník a dramatik
- Vystudoval gymnázium
- psal sonety (= *znělka, pevná forma lyrické i epické poezie*) a hry
- narodil se ve Stratfordu nad Avonou, kde i zemřel
- v 18 letech se oženil -> Anne Hathawayovou
- poté odešel do Londýna -> věnování se divadlu
- spolumajitel divadla Globe
- kolem roku 1592-> připojil se k divadelní společnosti
- umírá ve Stratfordu v 52 letech
- napsal 37 divadelních her a 150 sonetů
- **další díla:** Hamlet, Romeo a Julie
- **další autoři:**
  - Giovanni Boccaccio (Dekameron)
  - Francesco Petrarca (Sonety Lauře)
  - Jan Blahoslav (Gramatika česká)
- **Rysy Shakespearovo děl**
  - Spletitý, složitý děj
  - Vítězství spravedlnosti, dobra a lásky Kladné i záporné vlastnosti lidí
  - Cílevědomost, rozhodnost a půvab postav (žen)
  - Tragédie – obraz pozemského života, příčina tragédií -> lidská vášeň či náhoda, jazyk veršovaný se střídá s prózou

RENESSANCE

- **14.- 16. století**
  - =znovuzrození (antiky), obrození
  - **Návrat k antice**
  - Vznikla v Itálii
  - Umělecký a myšlenkový směr, rozvoj přírodních věd, vzestup vědy
  - Zvýšení zájmu o člověka a pozemský život
  - Vynález knihtisku
  - **Cenila se individualita a originalita**
  - **Znaky:**
    - Renesanční člověk -> zajímaví se o několik oborů zároveň
    - Individualismus
    - Erotické motivy
  - Klasicismus (zájem o antiku), dekadence (žánr eseje)
- Název díla: Zkročení zlé ženy

Literární směr, období: renesance, humanismus, přelom 16.-17. století

Čas: asi konec 16. stol.

Místo: Padova, Petrucciův dům na venkově- Itálie, Anglie

Literární druh: drama – psané veršem

Literární žánr: komedie

Forma psaní textu a vyprávěčská f.: ich- forma, repliky = přímá řeč postav

Téma díla: přeměna Kateřiny pod vlivem Petruccia, vyvrácení starého názoru o nadřazenosti muže nad ženou

Hl. myšlenka: napravení tvrdohlavosti, jak chceš, aby se lidé chovali k tobě, tak ty se chovej k nim

Hlavní postava, charakteristika:

Kateřina – dcera bohatého padovského šlechtice, tvrdohlavá, vzpurná, neústupná, panovačná, hádavá, pravý opak své sestry, láteřivá a bez něžnosti, mimo konvence, ve skutečnosti ale není zlá a touží po skutečné lásce, nikoliv jen po milostném vzdychání

Petruccio – tvrdohlavý veronský šlechtic, vždy dosáhne svého cíle, přátelský, veselý, rozhodne se zkrotit Kateřinu, protože pozná, že není zlá a zkažená, docílí toho ještě větším překročením norem tehdejší společnosti, než které páchá Kateřina, dokáže jí tak, že vzpory mezi mužem a ženou nemají smysl, o tom, že Kateřinu „umravní“ se vsadí s kamarády

Bianca – mladá, krásná, romantická dívka, mlčenlivá a věčně zasněná, uchází se o ni tři nápadníci, kterým imponuje, že je křehká a potřebuje jejich ochranu

Baptista – starší rozvážný bohatý padovský kupec, otec dvou dcer – Biancy a Kateřiny, snaží se provdat nejprve svou starší dceru (Kateřinu), ale radši má Biancu, pro její poslušnost

Lucentio – chytrý vzdělaný muž zamilovaný do Biancy, který se snaží dosáhnout její ruky pomocí drobné lsti s jeho sluhou, Vincenziův syn

Vincenzio – starý Pisanský šlechtic

Gremio + Hortensio – neodbytní Blančini nápadníci, holedbají se neutuchající láskou, ale když jde do tuhého, berou nohy na ramena a utíkají

Tranio – Lucenziův sluha, na příkaz svého pána se za něj převleče

Biondello – Lucenziův věčně popichující sluha, jedna z nejvtipnějších postav hry

Grumio + Curcio – Petrucciovi sloužící

Kompoziční vrstva: chronologická

Děj:

Nezasvěcený člověk by si podle názvu mohl myslet, že Shakespearovo Zkrocení zlé ženy spadá do žánru tragédií. Opak je ale pravdou – jedná se o jednu z nejznámějších komedií anglického spisovatele. Přestože se příběh odehrává v Itálii už na konci 16. století, není to na něm vůbec poznat. Děj nemá příliš složitou zápletku. Dobrému porozumění občas brání jen veliké množství postav, většinou s italskými jmény, která se českému čtenáři začínají v půlce knížky poněkud plést do sebe. Nepomůže tomu ani to, že se postavy v rámci příběhu za sebe převlékají. Středem veškerého dění je Baptista Minola, italský kupec a šlechtic, jenž má dvě dcery – Kateřinu a Bianku. Na první pohled by se zdálo, že na světě nenajdeme větší protiklady. Bianka je typickým příkladem hodné, poddajné, krásné ženy se spoustou nápadníků. Proti tomu Kateřina je jednoznačně ona v názvu zmíněná zlá žena. Přesto si myslím, že její chování nepochází ze zlé povahy. V dnešní době by se možná mohlo říci, že je emancipovaná, jenže Shakespeare tento pojem jisto ještě neznal. Kateřina se prostě snaží stát na vlastních nohou a nenechá si mluvit do života. To se vše změní až s příchodem Petruccia. Všichni ostatní muži touží pouze po Kateřinině mladší sestře, jenže Baptista si stojí

za tím, že první musí z domu starší ze dvou dcer. Veliké překvapení přítomných vyvolá Petrucciovo sdělení, že si vezme pouze Kateřinu. Nejvíce překvapená ze všech je ale určitě nevěsta. Kateřina jistě nečekala takové peklo, které jí její manžel udělal ze života. Vše se ale obrátí k dobru a nepoddajná žena se změní na poslušnou a oddanou manželku. Mezitím se odehrávají také zasnuby mladší z obou slečen. Srdce milé Bianky nakonec pro sebe získá Lucenzio převlečený za učitele. Příběh vrcholí sázkou, která symbolicky završuje Kateřininu proměnu. Spor mezi třemi nedávno oženěnými muži, koho žena je nejposlušnější a nejvěrnější, samozřejmě nakonec vyhrává Petruccio. Zajímavým momentem je místo, kdy Petruccio přiveze svou novou manželku k sobě domů a během několika dní jí úplně strhne hřebínek. Ze zcela paličaté a pevné ženy se během chvíle stane manželka, která je schopna tvrdit, že na nebi svítí měsíc, i přestože se jedná o slunce, a to jen proto, že to tak řekl manžel. Přijde mi, že taková míra poslušnosti už je v dnešní době brána spíše negativně, avšak za života Shakespeara ještě dozníval středověk a postavení žen bylo na jiné úrovni. Zároveň se jedná o komedii a některé scény mohou být podávány s trochou nadsázky. Určitě se také nabízí srovnání s Ezopovým poučením: "Jak chceš, aby se lidé chovali k tobě, tak ty se chovej k nim." Což jistě stálo Kateřinu jen velmi málo času si uvědomi

Jazykové prostředky

- Jazyk hovorový
- Střídání veršovaných pasáží s textem nevázaným
- Případný rým je nepravidelný
- Autor užívá ironie, nadsázky, situační komiky, rčení a expresivní (citově zabarvené) výrazy